

padá v tomto sporu na váhu, ježto se v něm nejedná o dodržení pachtovní smlouvy vůči vdově, nýbrž vůči pozůstalosti.

Z toho, co uvedeno, plyne, že pachtovní smlouva, o jejíž dodržení vůči pozůstalosti se jedná, smrtí St. Č. nezanikla, a protože ani žádným ze shora uvedených důvodů, a což ještě jest uvést, také ani výpovědí zrušena nebyla, smlouva ta trvá. Žalovaná jest proto povinna smlouvu tu plniti a jest povinna, ježto oznámením u živnostenského úřadu, že bude sama živnost provozovati, smlouvu porušila, oznámení toto vzíti zpět.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 6. května 1924 č. j. R v I. 597/24.

R. v. z. s. Dr. Grešl.

I.

Versio in rem z důvodu veřejnoprávního. Příslušnost řádných soudů.

Továrna A. učinila za člena okr. nem. pokladny B. výdaj za léčebnou péči, jehož zaplacení domáhala se žalobou u okresního soudu. Tento žalobu odmítl pro nepřislušnost. Ke stížnosti pokladny však z. soud rozsudek zrušil, zamítнув námitku nepřípustnosti pořadu práva a odůvodnil toto své rozhodnutí takto:

Předpis § 1042 obč. zák., o který se žaloba opírá, stanoví zcela všeobecně, že kdo jinému učiní nějaký náklad, který by tento podle zákona byl musil sám učiniti, má právní nárok na náhradu, a nerozeznává při tom, zdali zákonná povinnost, dotčený náklad učiniti, zakládá se na právu veřejném či soukromém. Proto nelze rozhodování o žalobách, opírajících se o § 1042 upírati řádným soudům, ať jedná se o původní povinnost soukromoprávní či veřejnoprávní; jest proto k rozhodování o případné žalobě příslušný okresní soud, třebaž nárok dělníků, jež žalující strana dle svého tvrzení na místě žalované okresní nemocenské pokladny uspokojila, byl z vyřizování pořadem práva soukromého vyloučen. Nárok žalující ly na náhradu výloh za nemocenskou pokladnu učiněný jest sice do jisté míry závislý na nárocích jejich zaměstnanců proti nemocenské pokladně, není však s nimi totožný. Nelze proto souhlasiti s odůvodněním prvního soudu, že připuštěním pořadu práva nárok veřejnoprávní byl by proti úmyslu zákona přeměněn v nárok soukromoprávní. Nárok žalující továrny jest při veškeré prejudicialnosti nároku jejich zaměstnanců nárokem čistě soukromoprávním, upraveným předpisem § 1042 obč. zák. a lze jej dle § 1

j. n. uplatňovati jen před řádnými soudy. Nelze zde užítí obdoby případu, kde nárok veřejnoprávní přejde postupem na jinou osobu, nýbrž naopak obdoby s případem, kde zmocněnec požaduje od zmocnitele náhradu výloh, které pro něho podle předpisu práva veřejného učinil. Stejně jako zmocněnec by se této náhrady jen u řádných soudů mohl domáhati, může i podaná žaloba jen pořadem práva býti vyřízena.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl, podotknuv, že jest správným, že nárok pojištěnce proti nemocenské pokladně jest povahy veřejnoprávní, že spory ohledně postižených nároků mezi nemocenskou pokladnou a jinými ústavy nemocenskými projednávati jest u příslušného správního úřadu a že postupem veřejnoprávního nároku nelze pozměnití veřejnoprávní jeho povahu, což plyne již ze zásadního ustanovení § 1394 obč. zák., podle něhož bylo právo cedenta a cessionáře totožné. Leč v daném případě se ani o takováto práva ani o cessi nejedná, nýbrž o náhradní nárok dle § 1042, jenž jest nárokem soukromoprávním a proto příkázán judikatuře řádných soudů i tehdy, když zákonný závazek k náhradě jest rázu veřejnoprávního, jako jest všeobecně uznáno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. února 1923, č. R I 31.

—k.—

II.

Placení nedluhu. Příslušnost.

A. zaměstnával služku, kterou opomenul přihlásiti u nemocenské pokladny. Když tato onemocněla, vznikly této pokladně výlohy ve výši 2228 Kč, které žalobce přes protest zaplatil. Když po té vydán byl nálezný spr. soudu ze dne 2. července 1923, č. 5775, žaloval A. pokladnu u okresního soudu na vrácení zaplacených výloh. Okresní soud žalobu zamítl pro svoji nepřislušnost, rozhodnutí své takto odůvodniv.

Žalobce domáhá se vrácení zmíněné částky upírá svůj nárok o § 1431 obč. z. a uplatňuje, že uvedenou částku omylem plnil a že žalovaná pokladna omyl ten sama způsobila. Nárok podle § 1431 předpokládá soukromoprávní poměr žalobce k žalovanému; poměr takový zde není. Zákon nemocenský ustanovuje v § 41 výslovně, že spory, které vznikají mezi zaměstnavateli a okresními nemocenskými pokladnami o povinnosti k placení příspěvků neb o náhradě, jež má býti placena dle § 32 u.